

NORSK LOVTIDEND

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 34

Utgitt 7 september

1938

Skrivelse fra Socialdepartementet.

27 aug.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Hægebostad herredstyre, Vest-Agder fylke, i møter 20 juni og 19 august 1938 om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder. Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 26 september 1938, fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser opphører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 6.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 18.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog adgang til etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekt straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

30 aug.

I medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 og lov av 25 juni 1935 § 18, annet ledd, stadfester departementet herved som gjeldende fra 1 oktober 1938 vedtak av Alta herredstyre, Finnmark fylke, i møte 15 august 1938 om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder.

Vedtaket lyder så:

Bevertningsstedene skal holdes lukket fra kl. 23 til neste morgen kl. 8, på søn- og helligdager til kl. 17.

I månedene juni, juli og august kan det holdes åpent til kl. 24.

Overtredelse av disse forskrifter straffes med bøter, jfr. straffelovens § 339, 2.

30 aug. **Skrivelse** fra Landbruksdepartementet.

Med hjemmel i § 44 i lov av 20 mai 1899 angående jakt og fangst og kongelig resolusjon av 25 september 1931 bestemmes at jakttiden for ekorn skal i Østfold fylke vinterne 1938—39 og 1939—40 være fra og med 15 desember til og med 15 januar.

Overtredelse av denne bestemmelse er belagt med straff.

31 aug. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til bemyndigelse gitt ved kongelige resolusjoner av 4 juni 1920 og 11 desember 1924, jfr. §§ 23, 24, 27 og 67 i lov om brandvesenet av 15 august 1908 godkjennes som gjeldende inntil videre de av Vardal herredstyre, Opland fylke, i møte 13 august 1938 vedtatte regler for brandvernets ordning samt forskrifter for brandvernet, brandchefen, dennes stedfortreder og brandformennene.

Reglene og forskriftene lyder så:

Regler for brandvernets ordning.

1. Brandvernet skal bestå av følgende avdelinger:

1. Motorsprøiteavdelingen.
2. Seilavdelingen.
3. Redningsavdelingen.
4. Ordensvernet.

og har som ledelse:

Brandchefen, brandchefens stedfortreder og 3 brandformenn, en formann på Viken, en formann i Hunndalen og en formann på Kråkjordet.

2. Motorsprøiteavdelingen skal ha 1 formann, 1 nestformann og 4 maskinister samt 10 mannskaper til betjening av dens slangemateriell. Seilavdelingen skal ha 1 formann, 1 nestformann og 8 mannskaper. Redningsavdelingen skal ha 1 formann, 1 nestformann og 8 mannskaper. Ordensvernet skal ha 1 formann, 1 nestformann og 5 mannskaper. Ethvert mannskap kan dog av ledelsen settes til tjeneste i annen avdeling enn den, hvortil han er utskrevet.

3. Med motorsprøiteavdelingen skal der avholdes minst 1 øvelse hver annen måned året rundt (jfr. Brandkassens rundskrivelse av 29 november 1900). Med de øvrige avdelinger skal der avholdes øvelse minst 1 gang årlig. Øvelser eller instruksjoner kan ellers holdes så ofte brandchefen finner det nødvendig.

4. Brandvernets befal og mannskaper møter til brandtjeneste efter alarmering på den måte som måtte bli bestemt. De skal straks melde sig for sine foresatte og må ikke forlate brandstedet eller sitt arbeide uten tillatelse. Mannska-

pene plikter å møte til de av brandchefen påbudte øvelser 31 aug. og mønstringer. De skal straks melde flytning til brandchefen.

Forskrifter for brandvernet.

1. I brandtilfelle varsles brandstasjonen gjennom brandmeldere for det regulerte strøk, hvor disse er opsatt, og for distriktets vedkommende gjennom telefon. Brandstasjonen varsler brandmannskapene gjennom godkjent signalapparat med brandklokker hos hver brandmann i den utstrekning som er nødvendig.

2. Med brandvernet holdes øvelse etter brandchefens nærmere bestemmelse og skal der med motorsprøiteavdelingen foretas minst en ordentlig øvelse hver annen måned året rundt. De øvrige avdelinger må øve minst en gang årlig.

3. Befal og mannskaper plikter i rette tid å møte til de av brandchefen berammede øvelser eller mønstringer, samt ved brandalarm uopholdelig å innfinne sig på brandstasjonen.

4. Hindres noe medlem av brandvernet ved sykdom eller annet lovlig forfall fra å møte ved brand, øvelse, mønstring eller annen tjeneste, må han snarest mulig underrette sine nærmeste foresatte herom; uteblivelse uten gyldig grunn medfører straff efter brandlovens § 63.

5. Av de 5 overbefalingsmenn, brandchefen, stedfortrederen og de tre formenn må aldri 4 og av motorsprøitens 4 maskinister aldri 3 være fraværende samtidig fra stedet. Brandchefen må ikke forlate stedet uten å underrette stedfortrederen. Brandchefens stedfortreder og brandformennene, samt motorsprøiteavdelingens befalingsmenn og mannskaper må ikke forlate stedet uten brandchefens tillatelse. De øvrige avdelingschefer og mannskaper må ikke forlate stedet uten å melde fra til brandchefen (søke permisjon).

6. Det påligger ethvert av brandvernets medlemmer i alt hvad tjenesten angår å følge de til enhver tid gjeldende instruksjer og reglementariske bestemmelser, uten motsigelse eller vegring straks å etterkomme foresattes befaling, samt vise dem skyldig aktelse. De befalende har å iakttå at enhver henvendelse til underordnede skjer med sindighet, bestemthet og høflighet. På møtested eller brandsted har han å melde sig hos nærmeste foresatte og motta ordre. I tjenesten har han å holde sig på anvist plass og med orden, omhu og raskhet utføre sitt arbeide. I intet tilfelle må han begi sig bort fra stedet før han av brandchefen er permittert.

7. Foruten de foranskrevne almindelige plikter har avdelingschefene:

1. å føre den nærmeste kommando over sin avdelings mannskaper og redskaper direkte under brandchefens overledelse.

- 31 aug. 2. å sette sig nøie inn i brandvernets organisasjon, redskapenes innretning og bruk og for øvrig alt i tjenesten vedkommende.
3. å påse at mannskapene er fulltallig til stede ved møter og utrykning, at alle underordnede oppfyller sine plikter, at alt det avdelingen tilhørende materiell er i behørig stand.
4. å anmelde enhver uorden, skjodesløshet, mangel eller pliktforsømmelse for brandchefen.
5. å føre rulle over avdelingen og søke til stadighet å føre kontroll over mannskapenes opholdssted samt straks å melde enhver forandring til brandchefen.
6. å handle midlertidig på eget ansvar, såfremt ingen av deres foresatte for anledningen er til stede.
8. Foruten de foreskrevne almindelige plikter har avdelingens nestkommanderende:
1. å være sin chef behjelpelig med avdelingens ledelse, i chefens fravær å overta dennes tjeneste, forsåvidt ikke anderledes bestemmes av brandchefen.
 2. efter ordre å tilsi mannskapene til fremmøte ved øvelse, monstring eller annen tjeneste.
 3. å være sin chef behjelpelig med å føre mannskapsrulle, samt uopholdelig melde til denne mulige forandringer, mangler, skjodesløshet, uorden eller pliktforsømmelse.

Forskrifter for brandchefen.

1. Brandchefen ansettes av formannskapet, hvilken ansettelse i henhold til brandlovens § 24 må godkjennes av fylkesmannen.
2. Brandchefen må ikke forlate stedet uten tillatelse fra ordføreren, og må brandchefens stedfortreder samtidig varsles.

Brandchefen og hans stedfortreder må ikke samtidig være borte fra stedet.

3. Brandchefen holder øvelse med brandvernet og dets befal i den utstrekning forskriftene for brandvernet påbyr, samt for øvrig efter brandstyrets nærmere bestemmelse eller som han finner påkrevd, hvis brandstyret har overlatt ham bestemmelsesretten herom på egen hånd.

4. Brandchefen påser at orden og disiplin oprettholdes innen brandvernet, at de underordnede oppfyller sine plikter, og at gitt ordre efterkommes.

5. Brandchefen har å påse og jevnlig selv forvisse sig om at alt materiell som tilhører eller vedkommer brandvesenet til enhver tid er i full orden og lett tilgjengelig, og

at samtlige brandredskaper er på sin plass ferdig til utrykning og i god stand, samt at brandtelegraf (alarmeringsapparat) fungerer tilfredsstillende. 31 aug.

Forskrifter for brandchefens stedfortreder.

1. Stedfortrederen har i brandchefens forfall, det er når som helst denne under øvelse eller alarm ikke er til stede, å overta brandvernets ledelse og herunder utføre brandchefens plikter etter brandloven og de særskilte forskrifter.

2. Har brandformennene forfall, mens brandchefen er til stede, skal stedfortrederen under øvelse og alarm utføre tjenesten som for brandformenn foreskrevet. 2 sept.

3. Stedfortrederen har ved brandmelding snarest mulig å innfinne sig på brandstedet, hvor brandchefens nærmere ordre innhentes.

4. Stedfortrederen skal til enhver tid holde sig underrettet om alt hvad der angår brandvesenets organisasjon, oppgaver og midler. Han må spesielt kjenne brandchefens og brandformennenes plikter. 31 aug.

5. Stedfortrederen skal for øvrig være brandchefens assistent med ledelse av brandvernet. Han skal derfor jevnlig selv forvisse sig om at det materiell som tilhører eller vedkommer brandvesenet er i full orden, befordre orden og disiplin, gjøre brandchefen opmerksom på mangler eller feil.

6. Stedfortrederen må ikke forlate stedet uten tillatelse av brandchefen, og må aldri være fraværende samtidig med denne eller brandformennene. Til fravær over 2 uker må stedfortrederen også ha tillatelse av ordføreren.

Forskrifter for brandformenn.

1. Brandformennene er motorsprøiteavdelingens chefer og fører som sådan under brand og øvelse den nærmeste kommando over denne avdelings mannskaper under brandchefens ledelse.

2. Brandformennene må ikke forlate stedet uten brandchefens tillatelse og må aldri være fraværende samtidig med denne eller brandchefens stedfortreder.

3. Skulde brandchefen og stedfortrederen ha forfall, har brandformennene å overta kommandoen over brandvernet, og må således nøie kjenne brandchefens og stedfortrederens plikter.

4. Ved brandmelding har brandformennene uopholdelig å begi sig til brandstasjonen. Er motorsprøiten med tilbehør ikke allerede rykket ut, påser de at så snarest skjer. De iler dernest til brandstedet og om fornødent, hjelper til med nevnte redskapers transport. Er hverken brandchefen eller stedfortrederen til stede, overta formennene kommandoen.

31 aug. 5. Etter brand eller andre anledninger, hvor brandvesenets materiell har vært benyttet, er formennene ansvarlig for at det benyttede hurtigst mulig anbringes på plass og gjøres klar til ny utrykning.

6. Brandformennene har å lede øvelsene ved motorsprøiteavdelingen under brandchefens overledelse, herunder skal de påse at mannskapene er fulltallig til stede, blir tilstrekkelig øvet, at de gjør sin plikt, at materiellet og redskapene er i orden og i tilfelle mangler og pliktforsømmelser derom straks gjøre innberetning til brandchefen.

7. Brandformennene fører rulle over avdelingens mannskaper, og meddeler brandchefen enhver forandring med mannskapene, såsom dødsfall, bortflytting, bopelforandring og tjenstduktighet m. v.

8. For øvrig har formennene å iaktta de i § 7 i forskriftene for brandvernets avdelinger anførte plikter.

31 aug. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I medhold av § 1 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 og kongelig resolusjon av 11 desember 1924, jfr. § 65 i lov om brandvesenet av 15 august 1908 bestemmer departementet herved at de nevnte lover gjøres gjeldende for fiskeværet Skrova i Vågan herred, Nordland fylke, innen de nedenfor nevnte grenser. Samtidig bestemmes i henhold til § 1 i lov om bygningskommuner av 22 februar 1924 og kongelig resolusjon av 11 desember 1924, jfr. brandlovens § 66, at nevnte område overgår til egen kommune i bygnings- og brandvesenets anliggender.

Området omfatter gnr. 47 Heim-Skrova med tilliggende øyer og holmer, gnr. 48, bnr. 6, Kuholmen samt Kløven og Toften av gnr. 48 Stor-Skrova etter grenser som anført på et til departementet innsendt kart.

1 sept. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Bud herredstyre, Møre og Romsdal fylke, i møte 22 juli d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 3 oktober d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser ophører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal på hverdager med nedennevnte undtagelser holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8.

Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 16. 1 mai og 17 mai lukkes kl. 13.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt etter lukningstiden å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Bensinstasjoner og oljelager omfattes ikke av vedtektens bestemmelser.

§ 4. Overtredelse av vedtektens bestemmelser straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Kongelig resolusjon.

2 sept.

I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860 med senere forandringer og § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Lesja herredstyre, Oppland fylke, i møte 25 april 1936 om almindelige helseforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, dog med et par endringer.

Forskriftene lyder så:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valgt blandt helserådets medlemmer. Tilsynsmennene har hver i sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte efterat nyvalgt herredstyre har begynt sitt virke og fungerer til neste valg.

§ 2. Ved opførelse eller påbygning av bolig, som er bestemt til varig opphold for mennesker, eller av uthus til sådan bolig, skal anmeldelse derom gjøres til nærmeste medlem av helserådet. Denne sender melding videre til helserådets ordfører. Følgende skal iakttas:

- a. Ved nybygg skal der til hustomt velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.
- b. Avstanden mellem våningshus og matbod på den ene side, privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 10 meter.
- c. Bebyggelsen skal ordnes således, at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den plass en har til rådighet gir anledning til, og intet hus må anbringes slik at det tar bort sollyset fra annet beboelseshus.
- d. Matjordlaget skal fjernes fra hustomten, denne skal være tørr og ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning beskyttet mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårdsplass skal fordypninger utfylles, så der ikke dannes vann- eller sølepytter.

- 2 sept. e. Våningshus som er bestemt til varig opphold for mennesker, skal opføres på undermur av gråstein eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Undermuren skal være tett, og hvor der ikke er kjeller skal den være forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Trekkhullene må være dekket med smågitret rist. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller må der mellom gulvet i 1 etasje og jordoverflaten være minst 60 cm avstand.
- f. Gulvet i nederste etasje skal være dobbelt og forsynt med tørr fyll mellom gulvene.
- g. Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak skal være minst 2,50 meter høgd fra gulv til loft. I eneboliger og småhus kan dog høgden innskrenkes til 2,35 meter og i enkelte rum som innredes fra nytt av i eldre bygninger kan høgden med helserådets samtykke innskrenkes til 2,20 meter. Hvor loftsbjelkene er frittliggende regnes høiden til disses underkant. I rum med skråtak må en så stor del av rummet som svarer til halvdelen av dettes gulvflate, ha en høgd på minst 2,5 meter i eneboliger og småhus 2,35 meter og høgden under skråtaket må intet sted være under 1,5 meter. Hvor sådant rum innredes fra nytt av i eldre bygninger kan med helserådets samtykke største høgd under skråtaket innskrenkes til minst 2,20 meter og laveste høgd minst 1,25 meter.
- h. I hvert beboelsesrum skal der være minst 1 vindu som kan åpnes. Vinduenes lysåpning skal tilsvare minst 1/10 av rummets gulvflate. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan dog en mindre lysåpning med helserådets samtykke tillates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige. I eldre beboelsesrum som ikke har noe vindu som kan åpnes, skal minst et sådant anbringes innen 1 år efterat disse forskrifter er blitt stadfestet.
- i. Arbeidsrum og verkstedlokaler er undergitt helserådets tilsyn og de bestemmelser det måtte gi for å hindre sanitære misligheter i det enkelte tilfelle. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det finner nødvendig. Om ventilasjon i garasjer og reparasjonsverksteder for motorvogner, se kongelig resolusjon av 17 april 1931.
- j. Midlertidige losjihus for anleggsarbeidere og arbeidere ved tilfeldig arbeid kan helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendig. Der skal ikke være større belegg på hvert rum enn at det blir 10 m³ på hver mann.

Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der 2 sept.
skål være vaskestell i fornødent antall og eget rum til
tørk av klær. Rummene i disse losjehus skal daglig ren-
gjøres.

§ 3. Kjellere skal være tørre, rene og luftige. Hvis der
jevnlig skjer ansamling av vann i en kjeller, skal helse-
rådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at
kjelleren kan holdes tørr. Kjelleren skal ha vindu eller annen
åpning som kan brukes til luftveksling.

For kjellerrum som benyttes til beboelse, handel eller
verksted, skal følgende bestemmelser gjelde:

Høgden fra gulv til loft skal være minst 2,50 meter.
Overkanten av jorden på husets utside må intet steds stå
mere enn 1,25 meter høgre enn kjellerens gulv. Ytterflatene
av veggene skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred
luft- og lysgrav, der skal gå minst 20 cm dypere ned enn
kjellergulvet og være godt drenert.

Grunnen under sådant kjellerrum skal være godt dre-
nert og fylt med et minst 20 cm høgt lag av pukksten. Gul-
vet skal være dobbelt og fylt med tørr fyll og ligge minst
0,5 meter over høgste grunnvannstand. Det underste gulv
skal være av vanntett stoff — asfalt, cement eller lignende —
det øverste skal være et minst 6,5 cm tykt, godt sammen-
pløiet tregulv. Rummet skal være forsynt med ovn og frisk-
luftventilasjon efter helserådets nærmere bestemmelse.

Det skal ha minst 1 vindu som kan åpnes. Vindusflaten
skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten, og minst $\frac{2}{3}$ av lysåp-
ningen skal være over jordflatens nivå.

§ 4. Dersom der i beboelsesrum benyttes kokeovn, skal
der anbringes hensiktsmessig innretning til å bortlede dampen.

§ 5. Helserådet kan påby utflytning fra bolig eller
rum som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, ved fuk-
tighet, urenslighet, overfylling med beboere eller på annen
måte har vist sig å være bestemt skadelig for sundheten.

Intet skolelokale eller annet forsamlingslokale må tas i
bruk før det er godkjent av helserådet.

Om forsamlingslokaler, skoler og kirker er utferdiget
særskilte forskrifter som gjelder for hele landet, se kongelige
resolusjoner av 25 april 1913, 20 november 1931 (med tillegg
16 september 1932) og 29 september 1931.

§ 6. Husdyr undtagen hund og katt må ikke huses i
beboelsesrum eller i rum som benyttes som opbevaringssted
for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne
skje tilsig til noe sådant rum eller til brønn, bekk eller
annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr

2 sept. eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for eller ganske forby, at der holdes husdyr av forannevnte slags, hvis dermed følger sanitær ulempe.

Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebyggede.

§ 7.

- a. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet med privetbinge. Dette må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres våningshus og matbod, samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra priveter må der ikke kunne skje tilsig hverken til noen av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder, hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann, som brukes i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.
- b. Ved bygninger og steder, hvor der jevnlig samles mange mennesker f. eks. ved faste utstillingsplasser, kommunelokaler, kirker, bedehus, hoteller, skoler, verksteder, ungdomslokaler eller andre forsamlingslokaler, skal der være priveter og urinsteder særskilt for menn og kvinner og av sådan størrelse og innretning som helserådet for hvert sted bestemmer.
- c. Privetbinger skal være innklædd og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde, at ekskrementene holdes tildekket. Bingene skal tømmes minst 2 ganger årlig og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det.

Med helserådets samtykke kan privet innrettes i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand enn 10 meter fra våningshus, matbod og vei eller inne i våningshus, hvis der innrettes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Der må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum hvor matvarer opbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Setet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Anvendes flyttbare beholdere, skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i så tilstrekkelig mengde at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner

forlanger det. Ved hver tømning skal beholderen ordentlig rengjøres. 2 sept.

Priveter skal alltid holdes tilbørlig rene.

Anbringes pissoarer inne i beboelseshus skal de innrettes som foran omhandlet for klosettrum i beboelseshus. Anbringes urinsteder annen steds, skal helserådets nærmere bestemmelser derom efterfølges. Pisoarer skal gis avløp til kloakk eller annet av helserådet godkjent sted. De skal holdes godt rene.

Med hensyn til stank eller tilsig fra pissoarene, skal disse være undergitt de samme bestemmelser som priveter.

§ 8. Sjøppel, feieskarn eller annet avfall så vel fra beboelseshus som fra bedrifter må ikke slås utenfor husdøren, men skal enten brennes, samles i tette med lokk forsynte kasser, legges i kompost eller bringes bort til sted, som dertil måtte være anvist av helserådet. Anvendes kasser skal de tømmes og rengjøres, før de blir ganske fulle og så ofte at stank undgås, og dessuten når helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig.

Komposter eller andre oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere alfarvei, beboelseshus eller matbod enn 10 meter. De skal alltid holdes vel tildekket med jord og de skal anlegges således at derfra ikke skjer tilsig til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

Vaskevann, skyllevann og lignende må ikke slås like utenfor døren eller i dennes eller våningshus og matbods nærhet men i godt tildekkede synkebrønner, synkegrøfter eller på kompost som ikke må ligge nærmere våningshus, matbod eller alfarvei enn 10 meter og således at derfra ikke skjer tilsig til ovennevnte steder eller til sted hvorfra tas drikkevann til mennesker, dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift, som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler eller til nabos eiendom, uten dennes tilatelse. Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres og spyles så ofte det viser sig nødvendig. Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft til stenur eller beleilig bakkeskråning under hensyntagen som ovenfor nevnt.

Enhver vask, hvori tømmes skyllevann skal være forsynt med fast rist og vannlås.

Atsler skal enten brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten.

Fra uthus eller bedrifter må der ikke skje tilsig av gjød-

2 sept. sel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller felles privat vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tilatelse.

Kloakker.

§ 9. Hvor kloakk inntil en avstand av 32 meter kan tilknyttet offentlig kloakk eller grøft, er eier av våningshus, når helserådet forlanger det, forpliktet til, på egen bekostning, å anlegge en sådan. Kloakken må være forsvarlig utført, ha innretning til å opta overvann og spillvann, ventileres og være frostfri, og må med letthet kunne holdes i orden og renses, så stank og annen ulempe til enhver tid undgås. Volder utmunning av kloakk i åpne grøfter, rennestener eller annet sted på innmark stank eller ulemper, kan helserådet pålegge vedkommende å endre forholdet og i tilfelle forby bruk av kloakken inntil manglene er avhjulpet.

Kloakkavstikkere skal være av jernrør, glasserte lerrør eller annet av helserådet godkjent materiale. De skal være tette i sammenføiningene og holdes i forsvarlig stand. Rensning av kloakker og kummer må skje til tider og på den måte at minst mulig ulempe derved oppstår. Rensning må skje så ofte, at avløpet ikke stanser op eller stank oppstår til ulempe for omkringboende. Det optatte bunnfall må straks føres bort.

Hvor der er anlagt kloakk skal hver beboelsesleilighet ha minst 1 vask forsynt med vannlås eller annen av helserådet godkjent innretning som hindrer kloakkgass fra å trenge ut. De offentlige kloakker skal renses og spyles i den utstrekning som helserådet finner det nødvendig.

Tilfredsstiller eldre kloakkanlegg ikke de opstilte fordringer, kan helserådet påby dem omlagt i den utstrekning det er nødvendig for å forebygge sanitære misligheter.

§ 10. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte at intet av betydning spilles. I tettere bebyggede strøk og på marker som har heldning til brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmulses eller tildekkes med jord. Privetgjødning må ikke opplegges eller spredes nærmere brønn, bekk eller annet sted hvorfra vann tas til bruk som foran nevnt enn 10 meter, og annen naturlig gjødsel ikke nærmere enn 5 meter.

§ 11. Brønn, bekk eller annet vann hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk

eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- 2 sept.
midler eller nydelsesmidler, må ikke forurennes på noen som
helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann
tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseloplag
nærmere enn 10 meter eller som har tilsig derfra.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes
mot overvann, de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert
år eller oftere hvis helserådet av sanitære grunner krever
det. Renvannsbrønner, som ikke er større enn 2 meter på
hver kant, skal være stensatt eller på annen måte klædd på
sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsam-
lingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og
rent drikkevann.

Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet
hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

§ 12. Ved anlegg av bedrifter, som helserådet antar
kan volde sanitære ulemper, skal planen for anlegget fore-
legges for og godkjennes av helserådet før anlegget påbe-
gynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede
er igang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det
viser sig at noen bedrift blir drevet med større fare for den
almindelige sundhetstilstand enn det nødvendig flyter av dens
eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg som
helserådet gir til forebygelse av den sanitære fare.

Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meie-
rier og lignende steder for tilvirkning, opbevaring og be-
handling av matvarer, skal være godkjent av helserådet, som
også i ethvert tilfelle kan gripe inn, hvis mangler ved ren-
holdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevd.

§ 13.

(Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933
og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for
hele landet ved kongelige resolusjoner, se tillegget.)

Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller
på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige
nærings- eller nydelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander,
som kan være skadelige for sundheten derved at de inne-
holder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler
som er tilsatt noe stoff, som av helserådet ansees skadelig
for sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkom-
mende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet, kan helserådet
forby at det blir solgt eller på annen måte overdratt nærings-

2 sept. og nydelsesmidler, som kommer fra eller falholdes på steder hvor der ikke blir iakttatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler som er kommet fra steder, hvor der blandt mennesker eller dyr forekommer tilfelle, eller finnes en basillebærer av farlig smittsom sykdom, som kan utbredes med varene.

Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte at varer, som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadiggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 14.

(Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for hele landet ved kongelige resolusjoner, se tillegget.)

Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og vel luftet. Storrengjøring minst en gang om året: Vasking av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utluftning med gjennemtrenk i flere dager.

Binger for kalv og sau skal hyppig tømmes og kalkes. Føringkrybber skal vaskes og spyles hver dag. Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet. I ethvert fjøs skal der være en vaskevannsstol med vaskefat, såpe og rent håndklæ.

Den som melker, skal være iført en ren melkedrakt og skal før melkingen såpevaske sine hender, og er juret eller kuas bakparti tilsølet, må der før melkingen foretas en grundig avvasking av de tilsølete partier og etterpå en fullstendig avtørring med ren, tørr klut. Alle melkekjørelere og de arbeidsklær som brukes under melkingen, må opbevares i rum utenfor fjøset. Under melkingen må ombæring av stråfôr, utmåking av gjødsel eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset, ikke finne sted. Melken må snarest mulig bringes ut av fjøset og siles over i rene spann.

Melk må så vidt mulig ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar hvori den opbevares, være tildekket. Under ingen omstendighet må melk opbevares i soverum eller i rum hvor syke oppholder sig.

Ved sykdom blandt besetning skal salg av melk fra vedkommende ku stanses og ved mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanses. Forholdet meldes til

nærmest boende helserådsmedlem, som nærmere skal under- 2 sept.
søke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ord-
fører.

§ 15. *Forskrifter for butikker.*

(Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933
og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for
hele landet ved kongelige resolusjoner, se tillegget.)

Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor
inngangsdøren skal der være anbragt fotskraper. Gulv og
disker skal daglig rengjøres. Helserådet kan treffe nærmere
bestemmelse herom. Tørr feining er forbudt, likeså spytning
på gulvet. Hovedrengjøring skal foregå minst en gang om
året eller oftere hvis helserådet finner det påkrevd. Helserå-
det kan gi påbud om at der skal finnes et tilstrekkelig antall
spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form.
Spyttebakkene skal i tilfelle daglig rengjøres og deres inn-
hold brennes. Deres bunn skal være dekket av fuktig sag-
mugg, torv eller lignende. På iøinefallende steder skal der
finnes opslag om forbud mot spytning på gulvet. Butikker
hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer, og rum
hvor melk eller matvarer som skal selges, blir bearbeidet eller
tilberedt, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse
butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevann, såpe
og rene håndklær, og de personer som håndterer varene, skal
jevnlige vaske sine hender. De skal iakta renslighet ved inn-
pakningen og må f. eks. ikke blåse posene op eller væte fing-
rene i munnen.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv
og annen urenslighet så vel i butikkene som i tilberednings-
og lagerrummene. Når det lar sig gjøre, skal varene anbrin-
ges i vel renholdte tildekkede kar, skuffer, skap med dører
eller lignende. Vekt- og måleredskaper som benyttes ved
handel med melk eller andre matvarer, skal være rene når
de brukes. I melkeutsalgs må der ikke drives handel med
andre varer som kan forurense melken eller gi den usmak.
Det er selgeren forbudt å innpakke matvarer i aviser eller
urent papir. Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes
mot regn, støv og all annen forurensning.

Tobakksrøking er forbudt i butikker hvor der selges
matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem
som de kjøper. Opslag herom og om forbud mot tobakks-
røking skal finnes på let iøinefallende sted i vedkommende
butikker.

I hver butikk skal der være opplått særavtrykk av oven-
stående bestemmelser.

2 sept.

§ 16. *Bakerier.*

(Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for hele landet ved kongelige resolusjoner, se tillegget.)

1. Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse hermed, må ikke benyttes som sovested. Gulv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag efter endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under rengjøring må bakverk omhyggelig tildekkes eller fjernes.
2. Bakeribedriften uvedkommende gjenstander som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrummene eller hindre disses rengjøring, må ikke finnes i bakeriet eller i de rum som står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjeer og matspann eller lignende opbevares i arbeidsrummene, heller ikke gangklær. Kull og annet brensel må ikke ligge løst utover gulvene, og aske og annet avfall må hver dag fjernes fra bakeriet.
3. Trau, bord, hyller, plater, fjeler o. s. v. må daglig gjøres rene. De må ikke brukes til å sitte på.
4. Smør, melk og annet som benyttes i bakverket må opbevares i rene tildekkede kar. De stoffer som benyttes til strykning av bakverk, må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må være rene for hvert stoff, og må hver dag rengjøres i kokende vann.
5. Melsekker skal avbørstes omhyggelig før de bringes inn i bakeriet og innholdet tømmes i baketrauet.
6. Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså å henlegge tobakk, pipe og fyrstikker. Spytning er forbudt.
7. Under sitt arbeide må bakeren være iført en ren, hvit drakt som ikke brukes utenfor bakeriet, og som vaskes minst to ganger ukentlig.
8. I bakeriet skal det være vaskevannsstell, såpe og rene håndklær.
9. Bakerne må rense sine negler og vaske omhyggelig underarmer og hender umiddelbart før og efter deig- og brødlagningen. Likeledes vaskes hendene efter bruk av klosettet.

Det er forbudt å beskjeftige personer i bakeriet som har sår, byller eller utslett på hender eller armer.

10. Ombæring og utbringelse av brød og annet bakverk skal skje i rene kurver og kasser som er lukket eller forsynt med overbygning eller tett, fastbundet presenning.

11. Bakerier må ikke benyttes til klæsvask.
12. I ethvert bakeri skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

2 sept.

§ 17. *Møller.*

(Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for hele landet ved kongelige resolusjoner, se tillegget.)

1. Møller skal nedstøves minst 4 ganger årlig, og gulvene feies 2 ganger ukentlig.
2. I møllekammeret og andre til møllen hørende rum som tjener til opphold for de møllesøkende eller møllens arbeidere, skal gulvene feies fuktig hver dag; og gulv, benker og stoler vaskes minst en gang i uken. Vinduer, dører og veggene i mannshøgd vaskes minst en gang hvert fjerdingår.
3. Helserådet kan påby at disse rum skal være forsynt med et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spyttebakkenes bund skal dekkes med fuktig sagmugg, torv eller lignende. De skal daglig rengjøres og deres innhold brennes eller behandles på annen av helserådet godkjent måte.
4. I enhver mølle skal ett eksemplar av disse forskrifter være opslått.

§ 18. *Offentlige boksamlinger.*

Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas: Bøker må ikke utlånes til personer lidende av akutt smittsom sykdom eller personer som tilhører husstand innen hvilken der er sådan sykdom. Hvis en person som har tillåns bøker fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan bryter ut innen den husstand til hvilken han hører, skal bøkene, før de utlånes til andre, desinfiseres.

Alle bøker i offentlig boksamling skal 1 gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med nærmest boende medlem av helserådet.

Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

§ 19. *Tjenerhold.*

Tjenere skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige tjenere.

§ 20. *Om utskillere av tyfusbasiller.*

(Se kongelig resolusjon av 20 oktober 1933 og Socialdepartementets rundskrivelse av 30 november s. å.)

Når en tuberkuløs, hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring, forandrer bopel, skal melding derom

- 2 sept. gis til helserådets ordfører av den fra hvem den syke flytter og den han flytter til.

Når en lærer har grunn til å anta at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for at barnet blir befridd for sitt utøi eller sin hudsykdom førenn det påny sendes i skolen. På samme måte skal skolebarn som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 21. Gang-, sengkler og andre gjenstande som har vært benyttet av personer som har lidt av smittsom sykdom eller henstått i rum hvor disse personer har opholdt sig, må ikke avhendes eller overlates andre til bruk, før de er rensset efter helserådets nærmere bestemmelser.

Rum hvor personer lidende av smittsom sykdom har opholdt sig, skal også renses efter helserådets anvisning.

§ 22. Undlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger som efter disse forskrifter eller ifølge helserådets lovmedholdelig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

§ 23. Hvor forholdene gjør det påkrevd, kan helserådet innrømme avvikelser fra sundhetsforskriftenes bestemmelser.

§ 24. Disse forskrifter trer i kraft 1 — en — måned efter at de er stadfestet.

Tillegg.

En fortegnelse over helseforskrifter og næringsmiddel-forskrifter m. v. som gjelder for hele landet er tatt inn i Lovtidend 1 avd. nr. 6 for 1938, side 205—6.

2 sept.

Kongelig resolusjon.

- I. I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860 med senere forandringer og § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Ballangen og Evenes herredstyrer, Nordland fylke, i møter henholdsvis 6 og 26 april 1938 om nye almindelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel.
- II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for herredene, stadfestet ved kongelig resolusjon av 11 september 1880 for Evenes herred som den gangen også omfattet nuværende Ballangen herred, opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

2 sept.

Om tilsynet.

§ 1. Herredet skal være delt i helsekretser som kan falle sammen med skolekretsene. I første møte efter nyvalgt herredstyre velger helserådet blandt sine medlemmer for hver av helsekretsene en tilsynsmann.

Tilsynsmennene har hver i sin krets en særlig plikt til å føre tilsyn med gjennomførelse av herredets almindelige helseforskrifter og påse at de forskrifter som gjelder eller for hvert tilfelle fastsettes ved opptreden av epidemiske sykdommer, blir overholdt.

Om bygningsvesen.

§ 2. Ved opførelse, påbygning, forandring eller hovedreparasjon av bolig skal melding herom sendes til nærmest boende tilsynsmann, eller helserådets ordfører.

Følgende bestemmelser blir å iakttas:

- a) Til tomt for nybygg må velges et sted med godt og rikelig drikkevann. Avstanden mellom beboelseshus og matbod på den ene side, og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side skal være minst 10 m.
- b) Bebyggelsen skal ordnes slik at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som der er anledning til efter den plass som står til rådighet, og intet hus må settes slik at det tar bort sollyset for annet beboelseshus.
- c) Grunnen, som våningshus opføres på, skal være befridd for matjord og være tilstrekkelig avgrøftet for grunn- og overvann, så der ikke dannes vannansamlinger like ved eller under huset.
- d) Beboelseshus skal overalt hvile på undermur av gråsten eller betong. Undermuren skal være tett og nå minst 30 cm over jorden og, hvor der ikke er kjeller, være forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Hvor der ikke er kjeller, må der mellom gulvet i 1ste etasje og jordoverflaten være minst 60 cm's avstand. Gulvet i nederste etasje skal være dobbelt med tørr fyll imellem.
- e) Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak, skal være minst 2,25 meter høit. Når loftsrums med skråtak innredes til beboelsesrum, skal den minste tillatte høide ved skråtakets laveste del være 1 m. Fra skråtakets høieste del skal der være minst 2,25 meter til gulvet.
- f) I ethvert beboelsesrum skal der minst være ett vindu som kan åpnes. I eldre beboelsesrum, som ikke har noe

2 sept.

vindu som kan åpnes, skal minst et sådant anbringes innen et år efter at disse forskrifter er stadfestet.

Vindusflaten i et beboelsesrum må ikke være mindre enn $\frac{1}{10}$ av gulvflaten. Hvor lysforholdene er særlig gunstige, kan helserådet tillate mindre vindusflate, mens det hvor de er særlig ugunstige, kan kreve en større.

- g) Dersom der i sove- eller tilholdsrum benyttes kokeovn, skal der anbringes en hensiktsmessig innretning til å opfange og avlede den damp som oppstår ved kokningen.
- h) Kjellere skal være tørre, luftige og rene. Hvis der jevnlig samler sig vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr. Kjelleren skal ha vindu eller annen åpning som kan brukes til luftveksling.

For kjellere som benyttes til beboelse, handel eller verksted, skal følgende bestemmelser gjelde:

1. Høide fra gulv til loft skal være minst 2,25 meter. Overkanten av jorden på husets utside må intet sted stå mere enn 1,25 meter høiere enn kjellerens gulv. Ytterflaten av veggene skal være skilt fra jorden enten ved en 60 cm bred luft- og lysgrav eller ved en 60 cm bred grav fylt med kullsten. Graven skal gå minst 20 cm dypere ned enn kjellergulvet og være godt drenert.
2. Grunnen under sådant kjellerrum skal være drenert og fylt med minst 20 cm høit lag av pukksten. Gulvet skal være dobbelt og fylt med tørr fyll. Det underste gulv skal være av vanntett stoff, asfalt, cement eller lignende. Det øverste gulv skal være et minst 6,5 cm tykt, godt sammenpløiet tregulv.
3. Rummet skal være forsynt med ovn og friskluftventilasjon efter helserådets nærmere bestemmelser. Det skal ha minst ett vindu som kan åpnes. Vindusflaten skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten.

§ 3. Jordgammer må for fremtiden ikke opføres til beboelsesrum uten helserådets spesielle tillatelse.

§ 4. Gulvet i beboelsesrum skal vaskes og skures minst 2 ganger i uken. Rundvask foretas minst 1 gang om året.

For barakker og fellesboliger gjelder dessuten at trapper og ganger som benyttes av mer enn 1 familie, skal vaskes minst 3 ganger i uken. Avfall, søppelbøtter og stinkende skyllevann må ikke hensettes i ganger og trapper.

§ 5. Helserådet kan forby bruk av bolig eller rum som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, ved fuktighet, urenslighet eller overfylling med beboere eller av andre årsaker antas å være skadelig for sundheten.

§ 6. Husdyr, undtagen hund og katt, må ikke huses inne 2 sept. i beboelsesrum eller rum som benyttes som opbevaringssted for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noe sådant rum eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr, eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spesielle regler for eller ganske forby husdyrhold med undtagelse av hund og katt, hvis dermed følger sanitære ulemper.

§ 7. Om priveter og avfallsstoffer.

1. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet med minst et avlukke for hver 10 personer. Privetet må ligge minst 10 m fjernet fra eget eller andres våningshus og matbod samt fra offentlig eller felles privat vei.

Fra privetet må der ikke skje tilsig hverken til noe av de nevnte steder eller opkomme, brønn, bekk eller andre steder hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr, og heller ikke til vann som brukes i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

2. Ved bygning eller steder hvor der jevnlig samles mange folk, f. eks. kirker, bedehus, skoler, forsamlingslokaler og lignende, skal der finnes priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn og av sådan størrelse og innretning som helserådet i hvert tilfelle bestemmer.

3. Priveter skal holdes rene. Sæte og gulv skal vaskes minst 1 gang i uken.

Privetbingene skal være tette og innklædde og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde at ekskrementene til enhver tid er tildekket.

4. Bingene skal tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle og minst 2 ganger om året og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det.

5. Med helserådets samtykke kan privet anbringes i kortere avstand enn 10 meter fra våningshus, matbod, offentlig eller privat fellesvei når der innrettes klosett med flyttbar beholder.

Følgende skal da iakttas:

Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu, som kan åpnes til fri luft, og være forsynt med luftpipe, som utmunner under sætet. Åpningen i sætet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Den flyttbare beholder skal stå i kasse på tett underlag. Der skal jevnlig påfylles strømiddel, så at ekskrementene til enhver tid holdes tildekket, og

2 sept.

beholderen tømmes før den blir $\frac{3}{4}$ full eller oftere hvis helserådet forlanger det. Ved hver tømning skal beholderen ordentlig rengjøres.

6. Klosett kan anbringes i våningshus når følgende iakttas:

a) for klosettinnretning med flyttbar beholder:

Klosetttrummet gulv skal være cementert, asfaltert eller forsynt med annet hårdt og vanntett belegg og loft og vegger murpusset eller cementert. Rummet skal være forsynt med vindu, som kan åpnes til fri luft, og med luftpipe med utmunning over våningshusets tak. Der må ikke være umiddelbar adgang fra beboelsesrum til klosetttrum, heller ikke fra kjøkken eller rum hvor matvarer opbevares, eller fra innelukket entré hvortil fører dør til noen av disse rum.

b) for vannklosett:

Vannklosettet må være frostfritt. Gulvet lages av godt sammenpløide bord, veggene paneles, for øvrig som under a) anført, dog fordres ikke vindu ut til fri luft. Avløpet må ledes til en av helserådet godkjent kloakkledning.

Innredning av vannklosett og klosett med flyttbar beholder i våningshus, må for hvert tilfelle godkjennes av helserådet, som kan forlange forelagt plan med riss over det påtenkte anlegg.

§ 8.

1) Intet avfall av noen slags må kastes utenfor husene eller i åpne kloakker eller grøfter, men må anbringes i dertil innrettede beholdere eller søppelhauger, der likesom op-lagssteder eller utkastelsessteder for gjødsel må ligge minst 10 meter fra beboelseshus, brønn, bekk, eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker og dyr, eller vann til annet husbruk, og ikke ha tilsig til sådant sted eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse.

2) Gjødsel og avfall kan av helserådet tillates oplagt nærmere allfarvei enn 10 meter, dog ikke nærmere enn 4 meter, men hvis det volder stank eller annen ulempe, skal oplaget dekket med jord eller lignende.

Spesielt innrettede beholdere for søppel og lignende kan av helserådet påbys brukt i tettere bebygget strøk.

§ 9. Tømning av binger, gjødselhauger, søppelkasser, avfallsdynger og lignende skal skje minst hver vår og høst og ellers så ofte at overfylling, stank og andre ulemper undgås. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte at intet av betydning spilles.

§ 10. Privetgjødning må ikke oplegges eller spres nærmere brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann til

bruk for mennesker eller dyr enn 10 meter, og annen naturlig 2 sept. gjødsel ikke nærmere enn 5 meter fra sådant sted.

§ 11. Sjøpplavann og skyllavann må ikke slås utenfor huset eller i dets nærhet, men i godt tildekkede synkebrønner og synkegrøfter, som ikke må ligge nærmere våningshus, matbod eller allfarvei enn 10 meter, og således at det ikke skjer tilsig til sted hvorfra tas drikkevann til bruk for mennesker eller dyr, eller vann til annet husbruk, eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse.

§ 12. Eiere av våningshus er pliktige til å anlegge kloakk på den måte som helserådet foreskriver, når det efter helse- rådet skjønn av sanitære grunner ansees påkrevd og kan gjøres uten uforholdsmessige omkostninger for eieren.

Kloakken må være forsvarlig utført, være frostfri og med letthet kunne holdes i orden og renses, så stank og annen ulempe til enhver tid undgås. Forårsaker utmunning av kloakk i åpen grøft, rennesten eller annet sted stank eller ulempe, kan helserådet påby rette vedkommende å endre forholdet og i tilfelle forby bruk av kloakken inntil manglene er utbedret.

Rensning av kloakk og kummer må skje så ofte at avløpet ikke stanser op, eller stank oppstår til ulemper for omkringboende.

Enhver vask eller avløp for spillvann, skal være forsynt med vannlås, som hindrer kloakkgass fra å trenge inn i rummet.

§ 13. Åtsler, selvdøde dyr eller deler av sådanne skal brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten, og således at det ikke skjer tilsig til drikkevann. Er dyret død av sykdom som går inn under lov om foranstaltning mot smittsomme husdyrsykdommer, kommer denne lov til anvendelse.

§ 14. Fra uthus eller bedrift må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann som benyttes som drikkevann, heller ikke til offentlig eller privat vei og ikke til nabos eiendom uten dennes tillatelse.

§ 15. Om drikkevann.

1. Brønner, bekker, elver eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, må ikke forurennes på noen som helst måte.

Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseleoplager nærmere enn 10 meter eller har tilsig derfra.

- 2 sept. 2. Der må i brønn eller vanninntaks umiddelbare nærhet ikke foregå vasking eller skylling av klær, badning eller lignende.
3. Renvannsbrønner skal på hensiktsmessigste måte beskyttes mot forurensning av overvann. De skal være stensatt eller på annen måte klædd på sidene og ha en minst 30 cm høi cementert kant eller kant av stampet lere over jorden og være forsynt med tett, tilstrekkelig høit overbygg og hengslet lokk. Bunnen skal være dekket med pukkesten eller flate stenheller. Jordsmonnet bør skråne fra brønnen til alle sider.
4. Brønnen skal tømmes og renses minst én gang årlig eller så snart vannet viser sig mindre godt.
5. Hvor flere benytter samme brønn, skal brønnen forsynes med fast brønnbøtte eller pumpe.
6. Helserådet kan forby benyttelse av mat- og drikkevann fra brønner, vannledninger eller bekker, når vannet antas å være skadelig for mennesker eller dyr, inntil forurensningen er fjernet.

Om bedrifter.

§ 16. Akter noen å sette igang bedrifter som ved stank eller giftige gassarter eller på annen måte kan volde sanitære ulemper, skal plan for anlegget forelegges og godkjennes av helserådet før anlegget påbegynnes.

Enhver bedrift av denne slags, også de som er i virksomhet, skal være underkastet helserådets tilsyn.

Viser det sig at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn driftens natur nødvendig medfører, har vedkommende til enhver tid å rette sig efter de pålegg og bestemmelser som helserådet gir, for å fjerne sanitære misligheter.

§ 17. Arbeidsrum og verkstedlokaler er underkastet helserådets tilsyn og de bestemmelser det måtte gi, for å hindre sanitære misligheter i det enkelte tilfelle.

§ 18.

1. Slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier, møller og andre produksjonssteder for matvarer, melkeutsalg og andre utsalgssteder for matvarer må ikke opprettes eller forandres uten først å være anmeldt til helserådet.
2. Enhver innehaver av bedrift eller utsalgssted som under 1) nevnt må erverve helserådets godkjennelse av samme så snart disse forskrifter er trådt i kraft.
3. Lokalene skal til enhver tid stå under helserådets tilsyn, og eieren skal være pliktig til uopholdelig å utføre de pålegg helserådet måtte finne påkrevd for å hindre at matvarer forurenses eller bederves.

2 sept.

§ 19. *Fjøset og melkens behandling.*

1. Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og godt utluftet. Storrengjøring minst én gang om året: Vaskning av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann, eller overstrykning med kalkpuss. Etter rengjøring skal fjøset utluftes med gjennomtrekk i flere dager.
2. Kuene skal holdes rene.
3. Melkekar og melk må behandles med den største renslighet. I ethvert fjøs skal der være vaskevannstell med vaskevannsfat, såpe og rent vann.

Under melkingen må iakttas den største renslighet. Ombæring av stråfor, utmåking av gjødsel eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset, må ikke finne sted mens der melkes.

Den som melker skal være iført rent, hvitt armforklæ og må før melkingen begynner såpevaske sine hender. Er kua tilsølt på jur, spener eller bakpart, må den vaskes grundig der og etterpå avtørres med en ren, tørr klut. Melken må snarest bringes ut av fjøset.

Melk må såvidt mulig ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar hvori den opbevares, være godt tildekket. Ikke under noen omstendighet må dog melken opbevares i soverum eller rum hvor syke mennesker opholder sig.

4. Ved sykdom blandt besetningen (hvor i også innbefattet lettere sykdommer som jurbetendelse og diarré) eller smittsom sykdom i husstanden skal alt salg av melk stanses og forholdet meldes til nærmeste helserådssynsman, som skal undersøke forholdet og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører. Vedkommende melkeleverandør plikter, hvis helserådet krever det, å tilveiebringe sundhetsattest fra autorisert dyrlæge for fjøsets besetning.
5. Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i ethvert fjøs hvorfra det leveres melk til salg.

§ 20. *Om salg av nærings- og nydelsesmidler o. s. v.*

1. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges, eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler, og heller ikke bruks-gjenstander som kan være skadelige for sundheten, fordi de inneholder giftige eller for organismen skadelige bestanddeler.
2. Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler som er tilsatt noe stoff, som av helserådet ansees skade-

- 2 sept. lig for sundheten, eller som ansees skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.
3. Kjøtt av selvdøde eller av dyr som er slaktet på grunn av sykdom, må ikke frembys til salg uten at det er undersøkt av autorisert dyrlæge og av ham ved skriftlig erklæring godkjent som anvendelig til menneskeføde.
 4. Ethvert alvorligere sykdomstilfelle som enten er eller gir mistanke om å være opstått ved nydelse av bedervede eller forfalskede næringsmidler, skal av tilsynsmannen eller i tilfelle av den behandlende læge uopholdelig meldes til helserådets ordfører med opplysninger om de antagelige årsaker til sykdommen og med andre nødvendige opplysninger.
 5. Inntil de pågjeldende mangler er rettet, kan helserådet forby at der blir solgt nærings- eller nydelsesmidler som kommer fra eller falbys på steder hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varens tilvirkning, oppbevaring eller forsendelse.
 6. Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver.
 7. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler som er kommet fra eller selges på steder hvor der forekommer tilfelle, derunder innbefattet basillebærer, av farlig smittsom sykdom som kan utbres med varene.
 8. Helserådet kan beslutte at varer som finnes sundhets-skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 21. Forskrifter for butikker.

1. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor inngangsdøren skal der være anbragt fotskraper. Bord og disk hvorfra nærings- og nydelsesmidler selges, skal være jevne og glatte uten sprekker eller fordypninger og helst være belagt med plate av polert eller slepen sten eller annet ugjennemtregelig stoff.
2. Gulv, disker og vekter skal daglig rengjøres, vinduer og dører hver uke, og butikk og lager skal hovedrengjøres minst 1 gang hvert $\frac{1}{2}$ år.

Tørr feining er forbudt.

Spytning på gulvet er forbudt. Helserådet kan gi påbud om at der skal finnes spyttebakker der hvor spyttesvineriet nødvendiggjør det.
3. Alle slags matvarer skal beskyttes mot fluer, støv og annen urenhet så vel i butikken som i tilberedningsrum og i lagerrum. De skal anbringes i rene tildekkede kar, i tette skuffer eller i skap med dører.

Mål og kar hvis glassur eller fortinning er mangelfull, 2 sept. skal kasseres eller istandsettes.

4. Melk og fløte må ikke opbevares sammen med varer som kan gi dem usmak, forurensning eller bederive dem (f. eks. fisk, gammelost, parafin, poteter og lignende). All melkehandel må foregå fra egne butikker eller egne rum, hvor den aller største renslighet må iakttas.
5. Matvarer må ikke pakkes inn i avispapir eller urent papir. Ved ombringelse og transport av melk, fløte og andre matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen urenslighet.
6. I butikker hvor matvarer forhandles, skal der være vaskestell med tilbehør, og betjeningen pålegges jevnlig å vaske sine hender.
7. Tobakksrøkning er forbudt i butikker hvor der selges matvarer.
8. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem de kjøper. Hverken kunder eller betjening må sitte på disken eller andre steder hvor matvarer anbringes.
9. I enhver butikk skal eksemplarer av disse bestemmelser være opslått, likeledes plakater med forbud mot spytning på gulvet, og i alle butikker hvor der forhandles matvarer, skal der dessuten være opsatt plakat med forbud mot tobakksrøkning.

§ 22. Forskrifter for bakerier.

1. Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse hermed, må ikke benyttes som sovested. Gulv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag efter endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under rengjøringen må bakverket omhyggelig tildekkes eller fjernes. Aske og annet avfall fjernes hver dag.
2. Uvedkommende gjenstander som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrommene eller hindre at disse holdes rene, må ikke finnes i bakeri eller rum som står i åpen forbindelse med dette. Gangklær må ikke opbevares i arbeidsrommene.
3. Baketrau, bakebord, surkasser samt andre til bakningen benyttede gjenstander som hyller, plater, fjeler m. v. må holdes omhyggelig rene og ikke bli brukt til å sitte på.
4. Smør, melk og andre stoffer som brukes til fremstilling av bakverk, må opbevares i lukkede kar. De stoffer som brukes til strykning av bakverk, må bare tillages for

2 sept. dagens behov. Strykevisker må rengjøres hver dag med kokende vann.

5. Melsekker skal børstes og renses omhyggelig før innholdet tømmes i baketrauets.
6. I bakeriet er enhver form for tobakk forbudt. Piper eller tobakk må ikke legges på sådanne steder at mel, deig eller brødvarer forurennes.
7. Bakerne skal under sitt arbeide være iført egen drakt, som ikke må brukes utenfor bakeriet, og som må skiftes ren minst en gang i uken.
8. I bakeriet skal det være vaskestell, såpe og rene håndklær. Bakeren skal rense negler og vaske hender og armer før og etter deig- og brødlagningen. Likeledes vaskes hendene etter bruk av klosettet.
Det er forbudt personer som lider av utslett på hender eller armer å arbeide i bakeriet.
9. Alle brødvarer skal behandles med største renslighet, og ved ombringelse eller forsendelse føres i tildekkede kurver eller rene kasser.
10. Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i bakeriet.

§ 23. Om offentlige boksamlinger.

1. Bøker må ikke utlånes til personer som lider av akutt smittsom sykdom eller til personer som tilhører husstand innen hvilken der er sådan smittsom sykdom.
2. Hvis en person som har til låns bøker fra offentlig boksamling, blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan bryter ut innen den husstand han tilhører, skal bøkene før de utlånes til andre, desinfiseres.
3. Alle bøker i en offentlig boksamling skal en gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med vedkommende helsekrets' tilsynsmann. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

§ 24. Forskrifter for fiskefartøier og fiskefarkoster.

1. Ovnsrør i underbringelsesrum må ikke ha spjeld av hensyn til faren for kullsforgiftning og må øverst være forsynt med ordentlig trekkhatt.
2. Matstell og kokning skal foregå så renslig og ordentlig som mulig. Spiseredskaper og kokekar skal vaskes etter hver gangs benyttelse.

Spytning på dekk, dørk og i krokar er forbudt.

Lugarer, maskinrum og styrehus skal vaskes før og etter endt fiskesesong og om sommeren så vidt gjørlig i lengere tid utluftes.

3. Som mannskap må ikke medtas personer som man vet 2 sept.
lider av smittsom sykdom. Er hovedsmannen i tvil, kan
han avkreve mannskapet lègeattest.
4. Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i et-
hvert fiskefartøi.

§ 25. *Forskrifter for barberstuer og damefrisørsalonger.*

1. Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong,
må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjen-
nelse må på forhånd innsendes. Det samme gjelder flyt-
ning eller større forandring av bedrift som alt er i gang.
2. Ethvert lokale (rum) som tilates tatt i bruk til dame-
eller herrefrisørsalong bør ha en gulvflate av minst
16 m².
3. I dame- eller herrefrisørsalong med tilhørende rum må
ikke opbevares gjenstander som ikke vedkommer bedrif-
ten eller som kan hindre renhold, utbre stank eller lig-
nende. Lokalene må holdes omhyggelig rene. Hår, såpe-
skum, papir, bomull og brukt tøy bringes bort etterhvert.
Så vel rene som skitne servietter, frottékluter, kapper og
håndklær m. m. må opbevares på hensiktsmessige og
dertil bestemte steder.
4. Hovedrengjøring av dame- og herrefrisørsalonger med
tilstøtende rum skal foretas minst 2 ganger om året.
Gulvet skal vaskes minst 1 gang daglig. Bord, stoler,
konsoler, hyller og lignende skal hver dag avtørres med
en fuktig klut.
5. Lokalene må være godt ventilert, så der til stadighet er
frisk luft i dem.
6. Betjeningen skal iakta omhyggelig personlig renslighet
og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under
arbeidet skal de være iført ren, hvit jakke eller frakk
som skal skiftes ren minst 2 ganger ukentlig. Det er
forbudt betjeningen å røke i arbeidstiden. Personer som
lider av smittsom sykdom, herunder innbefattet smitt-
som hudsykdom, eller av sår eller byller på hendene, må
ikke beskjeftiges i dame- eller herrefrisørsalong.
7. Ved barbering må der for hver kunde brukes renvasket
serviett og rent dekke over nakkeputen. Brukes frotté-
kluter må disse alltid være renvasket og tilstede i et til-
strekkelig antall og behandles på samme måte som be-
stemt for servietter. Servietter, frottékluter og håndklær
skal efter bruken vaskes og kokes og tørres godt på rent,
luftig sted.
8. Barbervannet må tappes eller helles i barberskålen (kop-
pen), som renses i kokende vann mellem hver barbering.

- 2 sept. Hvis ikke vedkommende kunde medbringer egen barberkost kan sådan bare anvendes til opskumning av såpen, og innsåpning må i alle tilfelle foregå med hånden. Barberkosten skal efter hver kunde grundig rengjøres i kokende vann.
9. Maskinbørster og felles pudderkvast må ikke brukes. Istedet for pudderkvast kan brukes en klype rensed bomull eller lignende som bare anvendes en gang. Alunstift i fyrstikkformat kan benyttes, men bare 1 gang. Pudder må opbevares i beholder med lokk.
 10. Ved klipning må der mellem halsen og kappen anvendes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt som bare brukes en gang. Kappen skal alltid være ren og fri for hår.
 11. Gas-strimler og pakning for permanentkrøll må ikke brukes om igjen.
 12. Der skal være et tilstrekkelig antall hår- og nakkebørster, så hver kunde får rene børster.
 13. Alle redskaper må omhyggelig rengjøres før de tas i bruk til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver og vikleppinner for permanentapparater kokes, flamberes, eller rengjøres på annen av helserådet godkjent måte. Kammer og børster renses i salmiakkspiritus og vann (25 à 30 dråper i 200 à 300 gram vann) eller på annen av helse- rådet godkjent måte. Kammer bør opbevares i høie glass fylt med lysoformopløsning.
 14. Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall som det kan være frykt for er smittsomt, må enten avvises, henvises til læge eller betjenes med egne redskaper. Redskaper og annet som er brukt til slike kunder må grundig utkokes eller på annen måte betryggende desinfiseres straks efter bruken.
 15. Helserådet kan gjøre undtagelse fra forskriftene.
 16. Plakat om disse forskrifter skal henges eller slås op på et iøinefallende sted i enhver dame- og herrefrisørsalong. Plakaten bør innrammes under glass.

§ 26. Om anlegg og drift av pelsdyrgårder.

1. Anlegg av pelsdyrgård må på forhånd meldes til og godkjennes av helserådet.
2. Pelsdyrgård må ikke legges så nær beboelseshus eller offentlig vei at lukt er til plage, heller ikke må den legges slik at der kan komme tilsig eller avfall til brønn, bekk eller annet sted hvor en tar vann til folk, fe. o. s. v. Avfallet fra gården må brennes eller legges i kompost og dekkes godt med jord.

3. Kopper og kar som en bruker i gården må vaskes i sær- 2 sept.
skilte kar. Kluter, koster eller annet som blir brukt til vasken må ikke brukes til annen vask i beboelseshus eller uthus. Kammer og koster som en bruker til pelsdyr må ikke brukes til andre dyr. Sendingskasser må ikke settes inn i uthus, fjøs eller stall før de er grundig rengjort.
4. De som steller med dyrene skal ha særskilt fottøi til bruk i pelsdyrgården og må passe nøie på at dette fottøiet ikke kommer inn i beboelseshus, grisehus, fjøs eller stall uten at det er godt vasket. Røkterne skal ha særskilte ytterklær (overalls) når de steller dyrene. Hver gang røkteren har stelt dyrene, behandlet redskap, kar og lignende må han vaske hender og underarmer grundig. Dersom en av en eller annen grunn må ta hvalper inn i hus for kortere tid, må streng renslighet iakttas. De må bare behandles av røkteren. Når de er kommet tilbake til pelsdyrgården må det rum de har vært i rengjøres og luftes grundig.
5. Revemat må opbevares, behandles og sendes slik at det ikke kommer lukt eller annen urenslighet til beboelsesrum, matrum, til offentlig gate, plass eller vei.

§ 27. Om smittsomme sykdommer.

1. Når en person som lider av tuberkulose, forandrer bopel, skal melding derom skje til helserådets ordfører. Meldeplikten påhviler den syke selv, den husvert den syke flytter fra, så vel som den husvert hvortil den syke flytter. For tjenestefolk påhviler meldeplikten vedkommende husbond.
2. Personer fra fremmede kommuner må ikke mottas til forpleining mot eller uten godtgjørelse, uten at de har lægeattest for at de ikke lider av akutt smittsom sykdom eller av syfilis i smittsom form. Såfremt de lider av noen sådan sykdom, må de ikke mottas til forpleining uten tillatelse fra helserådets ordfører. Det er forbudt kvinner som lider av venerisk sykdom, å ta tjeneste som barnepiker.
3. Ved opptreden av sykdomstilfelle som det kan være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husstand eller husfar som har å sende melding derom overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, tillike straks dra omsorg for betryggende avsondring, så vidt omstendighetene tillater. Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær,

2 sept. gangklær og andre bruksgjenstander som de benytter eller den syke har benyttet de nærmeste dager før sykdommen brøt ut. Matvarer må ikke opbevares i de rum hvor den syke holder sig.

4. Inntil læge er kommet tilstede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellom det sted hvor sykdommen har opptrådt, og andre steder innskrenkes til det høist nødvendige. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til den sykes bolig.

5. Når læge er kommet tilstede, skal han foreløbig treffe de anordninger og forføininger om avsondringer av den syke og hans omgivelser og om rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever, og omstendighetene tillater. De gitte forskrifter må nøie følges og gjelder inntil de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

6. Forsåvidt der leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted hvor sykdommen har opptrådt, må dette opphøre inntil tillatelse er meddelt av den tilkalte læge.

7. Barn fra den husstand hvor sykdommen er opptrådt, må ikke søke skole før tillatelse er meddelt av den tilkalte læge. Opptrer sykdommen i lærerens husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må skolen lukkes inntil lægen har angitt nærmere bestemmelse.

8. Såsnart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i den anledning trufne forføininger er kommet til helserådets ordfører har denne å treffe de videre forføininger som efter tilfellets beskaffenhet er nødvendige.

9. Rum hvor personer lidende av smittsom sykdom har oppholdt sig, likeså gang-, sengklær og andre gjenstander som har vært brukt av personer som har lidt av smittsom sykdom, eller har stått i rum hvor disse personer har oppholdt sig, skal renses efter anvisning av helserådet.

§ 28. *Almindelige bestemmelser.*

1. Undlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger som i henhold til helseforskriftene eller de av helserådet i hvert tilfelle lovlig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på rette vedkommendes bekostning.

Hvor der er tvil om hvem der i tilfelle skal etterkomme et påbud, har helserådet å holde sig til eieren.

2. Under særegne forhold kan helserådet på andragende tilstå avvikelser fra eller lempelser i disse forskrifter.

3. Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne hvor en hurtig beslutning kreves, og

det ikke er tid til å vente på avholdelse av samlet helse- 2 sept.
rådsmøte. Saken forelegges derefter snarest mulig for
helserådet.

4. Helserådets medlemmer skal påse at disse forskrifter blir overholdt. Overtredelse blir å melde til helserådets ordfører, som i fornødent fall skal foranledige overtredelser påtalt og straffet efter den til enhver tid gjeldende lovgivning.
5. Helserådet bestemmer hvilket strøk i herredet er å anse som tettere bebygget.
6. Der skal alltid forefinnes et tilstrekkelig antall trykte eksemplarer av disse forskrifter til gratis utdeling og opslag. De anskaffes på herredskassens regning.
7. Foranstående helseforskrifter trer i kraft 3 måneder efter at de er stadfestet.
8. En fortegnelse over helse- og næringsmiddelforskrifter m. v. som gjelder for hele landet, er tatt inn i Norsk lovtidend 1 avd. nr. 6 for 1938 (side 205—6).

Kongelig resolusjon.

2 sept.

1) I henhold til punkt II i lov nr. 6 av 18 juni 1938 om forandring i lov om handel med kraftfôr, kunstgjødsel og såvarer av 27 juni 1924 bestemmes at nevnte lov trer i kraft fra 1 oktober 1938 å regne.

2) I medhold av samme lov utferdiges Forskrifter for handel med såvarer, sålydende:

I.

Følgende frøslag inngår under loven:

Havre.	Stivsvingel.
Bygg.	Engrevehale.
Hvete.	Rappgress.
Rug.	Hvein.
Fôr- og matert.	Kamgress.
Vikke.	Høihavre.
Lupin.	Akerfaks.
Rødkløver.	Svingelfaks.
Alsikekløver.	Fôr- og matnepe.
Hvitkløver.	Kålrot.
Lucerne.	Gulrot.
Timotei.	Bete, alle slag.
Hundegress.	Formargkål.
Raigress.	Bønne.
Engsvingel.	Gresskar.
Rødsvingel.	Kål, alle slag.
Fåresvingel.	Løk.

2 sept.

Pastinakk.
 Persille.
 Purre.
 Reddik.
 Salat.

Selleri.
 Spinat.
 Lin.
 Furu.
 Gran.

II.

Enhver som innfører såvarer til salg, driver handel med eller formidler salg av såvarer, skal før virksomheten begynner gjøre anmeldelse herom til Landbruksdepartementet og skal føre de bøker som av dette anses nødvendig for en virksom kontroll.

III.

§ 1. Ved ethvert salg og enhver formidling av salg av over 50 kg såkorn, erter, vikker og lignende storfrøede frøslag og over 5 kg annen såvare av ett slag skal selgeren på faktura eller annet særskilt skriftlig dokument gi kjøperen opplysning om:

- Varens betegnelse (art og såvidt mulig sort).
 - Varens partinummer i henhold til forretningsbøker.
 - Spireevne (renfrøets).
 - Renhet (for engfrø: renfrø tillagt forekommende innblanding av i pris minst likeverdig fremmed kulturfrø. For annen såvare: renfrø, undtatt forekommende innblanding av fremmed kulturfrø).
 - Innhold av ugressfrø i procent, samt antall ondartet ugressfrø pr. kg av varen.
 - Avlssted for engvekster og andre overvintrende planter.
- Bestemmelsen i punkt e gjelder ikke for rotvekstfrø, grønnsaks- og hagefrø og skogsfrø.

Består varen av blandinger eller «blandfrø» skal dessuten blandingsbestanddelenes art og mengdeforhold angis. Videre skal spireevnen angis for hver enkelt blandingsbestanddel som utgjør mer enn 10 % av blandingen.

Såfremt selgeren har tilstillet kjøperen prisliste hvori er angitt de opplysninger som er nevnt under a samt c—f, er det tilstrekkelig, at der på faktura eller særskilt skriftlig dokument anføres varens partinummer i henhold til forretningsbøker og for øvrig henvises til de opplysninger, som er gitt i prislisten.

I prislisten skal inntas de i nærværende forskrifter under VI foreskrevne bestemmelser angående erstatningskrav og utlevering av restprøver.

Emballasjen skal alltid være forsynt med tydelig merke som viser: Selgerens navn, varens betegnelse og varens parti-

nummer, samt renhet, innhold av ugressfrø og spireevne an- 2 sept.
gitt i procent.

§ 2. Ved salg av en mindre mengde såvare enn under § 1 nevnt kreves intet særskilt skriftlig garantidokument, men emballasjen, hvori såvaren selges (hver sekk, pose eller lignende) skal tydelig påføres selgerens navn og de samme oppgaver som nevnt under § 1, punkt b undtatt.

Foregår salget fra butikk eller utsalg skal dessuten emballasjen hvorfra såvaren selges være forsynt med en plakat hvorpå det tydelig er anført de samme oppgaver som er nevnt.

Foranstående bestemmelser gjelder dog ikke ved salg av grønnsaks- og hagefrø i «porsjoner». Ved porsjonert frø forstås frø opdelt i mindre deler, «porsjoner», av ens vekt, forsynt med ensartet emballasje (pose eller kapsler) og med samme merkning. Ved salg av porsjonert grønnsaks- og hagefrø skal nærmeste emballasje merkes med:

1. Navnet på det firma som har porsjonert frøet.
2. Artens og sortens betegnelse.
3. Frøets spireevne.
4. Årstallet da frøet er spireundersøkt.

§ 3. Under navn av «blandfrø» må kun selges timotei, hvori inngår minst 25 % kløverarter.

§ 4. Det er forbudt å holde til salgs, avhende eller selge: timotei, «blandfrø» og frøblandinger som inneholder over 3 000 stkr. ondartet ugressfrø pr. kg av varen og over 1 % ugressfrø i alt.

Rødkløver som inneholder over 800 stk. ondartet ugressfrø pr. kg av varen og over 0,5 % ugressfrø i alt.

Alsikekløver som inneholder over 600 stk. ondartet ugressfrø pr. kg av varen og over 0,75 % ugressfrø i alt.

Korn og kjernebelgvekster (ert, vikke, lupin) som inneholder over 100 stk. ondartet ugressfrø pr. kg av varen og over 0,15 % ugressfrø i alt.

Til ondartet ugressfrø regnes følgende arter:

1. Akerreddik (*Raphanus raphanistrum* L.).
2. Balderbrå (*Matricaria inodora* L.).
3. Glattfaks (*Bromus secalinus* L.).
4. Gul gåseblom (*Anthemis tinctoria* L.).
5. Hvit prestekrage (*Chrysanthemum leucanthemum* L.).
6. Krypsoleie (*Ranunculus repens* L.).
7. Storsyre (*Rumex domesticus*, *R. crispus* og *R. obtusifolius*).
8. Vinterkarse (*Barbarea vulgaris* R. Br.).

Ved frøblanding forstås en frøvare som inneholder minst 15 % annet kulturfrø enn hovedbestanddelen.

2 sept. § 5. Forretninger som direkte eller gjennom agenter selger til detaljister såvarer av korn, kjernebelgvekster og engfrø (timotei, kløverarter, «blandfrø» og andre blandinger av disse frøslag) skal ha maskiner for rensning og sortering, som er godkjent av Landbruksdepartementet.

Forretninger som ikke har sådant godkjent rense- og sorteranlegg må ikke selge eller avhende annen såvare av ovennevnte slag enn den som er kjøpt gjennom forretninger med godkjent renseanlegg.

§ 6. Korn- og frørenserier påbys prøvetagning av alle partier timotei på 200 kg og derover samt kløverarter, «blandfrø» og andre blandinger av disse frøslag i partier på 50 kg og derover ferdigrenset 1 og 2 sortering sammenlagt.

Av partier som skal prøvetas uttar rensemesteren på forskriftsmessig måte særskilt prøve av alle sorteringer og sender dem straks inn til vedkommende distrikts frøkontrollstasjon med angivelse av navn og adresse på eieren av partiet, frøets art, størrelsen av de enkelte sorteringer og prøvetagerens navn. Av avrensningsfrø er det nødvendig å utta prøve.

§ 7. Det er forbudt korn- og frørenserier, møller og andre industrielle bedrifter å tilbakelevere eller avhende avrensningsfrø samt frøpartier som inneholder over 5 % ugressfrø med mindre ugressfrøets spireevne på forhånd er ødelagt ved finmaling eller andre midler.

§ 8. Bestemmelsen i lovens § 4 om prøvetagning ved import av såvarer gjelder bare partier på minst 200 kg korn, erter, vikker og lignende storfrøede frøslag og minst 5 kg av annen såvare av et slag. Mindre partier enn de nevnte er forbudt å innføre med mindre innførselstillatelse på forhånd er erhvervet hos Landbruksdepartementet som fastsetter betingelsene for tillatelsen.

§ 9. Det er forbudt å innføre frø av rødkløver, alsikekløver, hvitkløver, timotei, fôrnepe, kålrot, fôrbete, fôrmargkål samt sukkerert med mindre innførselstillatelse på forhånd er erhvervet hos Landbruksdepartementet som fastsetter betingelsene for tillatelsen.

§ 10. Det er forbudt å innføre porsjonert grønnsaks- og hagefrø i partier på 5 porsjoner eller derover av samme frøslag. Videre er det forbudt å selge porsjonert grønnsaks- og hagefrø, hvis angivelse av spireevne er eldre enn 2 år.

§ 11. Frø av rødkløver (*Trifolium pratense*), alsikekløver (*Trifolium hybridum*) og timotei (*Phleum pratense*) samt alle arter av gran (*Picea*) og alle arter av furu (*Pinus*) — med undtagelse av brødfuruartene (*Pinus cembra* og *Pinus sibirica*) — må ved innførsel til Norge være innesluttet i sekk.

Sådan sekk må ikke utleveres føre enn den utvendig er tydelig 2 sept. og iøinefallende merket med ordene «Utenlandsk frø». Merking kan foretas av tollvesenet på mottagerens bekostning. Alt fra utlandet kommende frø anses som utenlandsk.

Frøet skal dessuten av tollvesenet behandles med farveopløsning før det utleveres.

På forretningspapirer skal forannevnte frøslag uttrykkelig betegnes som «Utenlandsk frø». Salget skal foregå enten fra originalemballasjen eller annen på tilsvarende måte merket emballasje med mindre Landbruksdepartementet anderledes bestemmer for visse slag av farvet frø.

De nuværende regler for merkning, farvning m. v. gjelder fremdeles inntil Landbruksdepartementet anderledes bestemmer.

IV.

Overtredelse av foranstående påbud og forbud er belagt med straff.

V.

§ 1. Følgende avvikelser fra det garanterte innhold (spillerum) er tillatt:

1. For renhet:

$$1,0 + 0,2 \times \frac{a \times b}{100}$$

hvor a betyr den garanterte renhet og b forskjellen mellom denne og 100.

Eksempel: Garantert renhet 96,5 %.

$$\text{Spillerum } 1,0 + 0,2 \times \frac{96,5 \times 3,5}{100} = 1,7 \%$$

Se tabell 1 (side 1234).

2. For fremmed kulturfrø og ugressfrø:

$$0,2 + 0,2 \times \frac{a \times b}{100}$$

hvor a betyr garantitallet for fremmed kulturfrø resp. ugressfrø og b forskjellen mellom dette og 100.

Eksempel 1: Garantert fremmed kulturfrø 2,5 %.

$$\text{Spillerum } 0,2 + 0,2 \times \frac{2,5 \times 97,5}{100} = 0,7 \%$$

Eksempel 2: Garantert ugressinnhold 0,65 %.

$$\text{Spillerum } 0,2 + 0,2 \times \frac{0,65 \times 99,35}{100} = 0,33 \%$$

Se tabell 2 (side 1235).

2 sept. 3. For ondartet ugressfrø:

50 % av garantitallet. Minste spillerum for timotei og blandfrø 400, for rødkløver og alsikekløver 200 og for korn og kjernebelgvekster (ert, vikke, lupin) 25 ondartet ugressfrø pr. kg av varen, hvilket også gjelder når varen er garantert «fri for ondartet ugressfrø».

4. For spireevne av det rene frø:

3 % når garantitallet er 98 % eller derover.

4 % når garantitallet er fra 96 til 97 %.

5 % når garantitallet er fra 93 til 95 %.

6 % når garantitallet er fra 88 til 92 %.

7 % når garantitallet er fra 80 til 87 %.

8 % når garantitallet er fra 70 til 79 %.

9 % når garantitallet er under 70 %.

5. For spiredyktig renfrø:

4 % når garantitallet er 90 % eller derover.

5 % når garantitallet er fra 75 til 90 %.

6 % når garantitallet er under 75 %.

6. For 1 000-kornvekt:

6 % av garantitallet for engbelgvekster.

10 % av garantitallet for andre frøslag.

7. For hektolitervekt:

1 kg pr. hektoliter.

8. For vanninnhold:

1 %.

Uttrykkes garantien ved to tall (grenseverdier) kommer det ovenfor nevnte spillerum ikke til anvendelse.

§ 2. Viser efteranalysen av en på forskriftsmessig måteuttatt gjennemsnittsprøve, at det mottatte frøparti er ringere enn garantert, men forskjellen mellom garantitallet og analysen er mindre enn de i § 1 anførte spillerum, kan kjøperen ikke gjøre krav på erstatning.

Er den nevnte forskjell større enn spillerummet, ydes erstatning og i så fall fullt ut uten hensyn til spillerummet.

For renhet og spireevne beregnes erstatningens størrelse på grunnlag av den betalte pris pr. kg såvare.

Eksempel: Garantert innhold av rent spiredyktig frø 92 %. Efteranalysen viser 85 %. Erstatningen blir da

$$100 \div \frac{85 \times 100}{92} = 7,6 \% \text{ av varens salgspris.}$$

§ 3. For større innhold av ugressfrø enn garantert ydes en erstatning beregnet efter 15 % av varens salgspris for hver procent ugressfrø.

For større innhold av ondartet ugressfrø enn garantert ydes dessuten en erstatning av 2 % av varens salgspris for hver 100 stk. ondartet ugressfrø pr. kg av varen.

Eksempel: Garantert ikke over 400 stk. ondartet ugress- 2 sept.
frø pr. kg. Efteranalysen viser 1 000 stk. Varens salgspris
90 øre pr. kg. Erstatningen blir da

$$\frac{1000 \div 400}{100} \times 2 = 12 \%$$

av varens pris eller 11 øre pr. kg.

§ 4. For mindrevektig såvare betales i erstatning 0,5 %
av varens pris for hver erstatningspliktig procent.

Eksempel: Garantert 1 000-kornvekt 1,8 gr. Efteranalysen
viser 1,6 gr. Pris 150 øre pr. kg. Erstatningen blir da

$$100 \div \frac{1,6 \times 100}{1,8} = 11 \% \text{ eller } 5,5 \% \text{ av varens pris} = 8 \text{ øre}$$

pr. kg.

§ 5. For hver procent utover det garanterte maksimums-
innhold av vann betales i erstatning 1 % av varens pris.

VI.

Selgeren har ikke plikt til å yde erstatning etter foran-
stående regler, hvis prøveuttagningen ikke er foregått senest
innen 8 dager etter varens mottagelse og prøven straks inn-
sendt til efteranalyse, eller hvis prøven ikke er uttatt på for-
skriftsmessig måte (se «Regler og takster for prøvetagning
og analyse ved statens frøkontrollstasjoner»).

Selgeren har heller ikke plikt til å yde erstatning når
krav derom ikke er fremsatt innen 5 dager etter at kjøperen
har mottatt analysebeviset fra frøkontrollstasjonen.

I tilfelle erstatningskrav er reist kan selgeren forlange
å få utlevert fra kontrollstasjonen en del av vedkommende
prøve (restprøve) i merket og forsegle stand for eventuell
efteranalyse ved en annen kontrollstasjon.

Anmodning om utlevering av restprøve må være frem-
kommet innen et år fra prøven er innregistrert ved kontroll-
stasjonen.

VII.

Landbruksdepartementet bemyndiges til å utferdige de
nærmere forskrifter til lovens gjennomførelse og kan dispen-
sere fra de under romertall II og III inneholdte påbud og
forbud.

VIII.

Nærværende resolusjon trer i kraft 1 oktober 1938.

Samtidig opheves de ved kongelig resolusjon av 29 juni
1933 utferdigede forskrifter for handel med såvarer.

2 sept.

Tabell 1. *Spillerum for enhet.*

Garanti- tall %	,0	,1	,2	,3	,4	,5	,6	,7	,8	,9	Garanti- tall %
99	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	99
98	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	98
97	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	97
96	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	96
95	2,0	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	95
94	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	94
93	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	93
92	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	92
91	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5	91
90	2,8	2,8	2,8	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	90
89	3,0	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8	89
88	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	88
87	3,3	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,1	3,1	87
86	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	86
85	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4	3,4	85
84	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	84
83	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7	83
82	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,8	3,8	82
81	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	81
80	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	80
79	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2	4,2	4,2	4,2	79
78	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3	78
77	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4	77
76	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	76
75	4,8	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	75
74	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	74
73	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	73
72	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	72
71	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,0	5,0	71
70	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,1	5,1	5,1	70

For å finne spillerummet for et bestemt garantitall søker man det hele tall lengst til venstre eller høire og desimalen i øverste linje. Spillerummet er da det tall hvor den loddrette og vannrette linje møtes.

Tabell 2. *Spillerum for ugressfrøinnhold.*

2 sept.

Garantitall	Spillerum
%	
0,0	0,20
0,1	0,22
0,2	0,24
0,3	0,26
0,4	0,28
0,5	0,30
0,6	0,32
0,7	0,34
0,8	0,36
0,9	0,38
1,0	0,40

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

2 sept.

I medhold av § 28 i lov om skogvern av 12 februar 1932 har Landbruksdepartementet d. d. utferdiget bestemmelse om at i Buksnes herred, Nordland fylke, skal all skog anregnes til vernskog.

Bestemmelsen som trer i kraft 1 oktober 1938, ligger utlagt til etteravn hos lensmannen og ordføreren i herredet.

Overtreddelse av bestemmelsen er belagt med straff.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

3 sept.

I medhold av § 35 i lov om skogvern av 12 februar 1932 har Landbruksdepartementet d. d. utferdiget bestemmelse om at i Søkadal herred, Rogaland fylke, skal all skog anregnes til vernskog.

Bestemmelsen som trer i kraft 1 oktober 1938 ligger utlagt til etteravn hos lensmannen og ordføreren i herredet.

Overtredelse av bestemmelsen er belagt med straff.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

5 sept.

I medhold av lov om fredning av ferskvannsfisk av 2 mai 1933, jfr. kongelig resolusjon av s. d., har Landbruksdepartementet under 5 september 1938 for Hemsedal herred, Buskerud fylke, fastsatt følgende fiskeregler:

1. Fra og med 16 september til og med 31 mai er all fiske forbudt.

2. Det er til enhver tid forbudt i herredets elver og bekker til fangst av fisk å anvende kver, kverstang, kverstang med red i vatn som i elver og bekker, kverstang med red og fangstnet eller dragnot eller annen kver eller annen kverrekte i bevegelse samt line (rev),

Utgiver: Byråchef C. Lampe.

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Oslo.